

[Lytt](#)

Tilrettelegging synshemmede

Last ned side (PDF)

Legg til i mine artikler

Av: VUU | Opprettet: 30 august 2013 | Sist endret: 12 september 2017

Studenter med synshemming er forskjellige og har ulike ønsker og behov for tilrettelegging. Tipsene vi presenterer her må tilpasses individuelt. Flere av tipsene er til nytte for alle studenter, så hva med å la de bli en naturlig del av din forelesningsform?

Hva er en synshemming?

Synshemming er en fellesbetegnelse for både blindhet og svaksynthet. Form og grad av synshemming varierer mye og en god huskeregel er å forsøke å tilrettelegge individuelt for din student. Med noen enkle tilpasninger kan vi skape en studiehverdag hvor studentene med synshemming kan senke skuldrene og bli mindre slitne. De kan istedet bruke sin energi på det faglige.

Hva kjennetegner studenter med synshemming?

Vansker med å orientere seg i omgivelsene og utfordringer i forhold til det visuelle i den pedagogiske situasjonen kjennetegner studenter med synshemming. Bruk av førerhund er et nødvendig hjelpemiddel for å orientere seg i omgivelsene, og tas med også inn i undervisningssituasjonen.

Gode tips i undervisningen

- Det er nyttig om viktige beskjeder legges ut på e-læringsplattformen, sendes på epost eller gis muntlig. Er det mulig, så unngå skriftlige beskjeder og oppslag på informasjonstavler/dør inn til undervisningsrom.
- Studenter med synshemming bruker hjelpemidler for å lese, og det er god tilrettelegging å gi de tilgang til forelesningsnotater og materiell i god tid før forelesningene
- Synshemmede kan ha utbytte av powerpoint i undervisningen. Powerpoint kan være vanskelig å lese med synstekniske hjelpemidler. Bruk tydelig skrift (uten seriffer), skriv oversiktlig og uten for mange forstyrrende elementer. Husk å se etter om teksten kan vises i disposisjonsvisning i powerpoint
- Det beste rådet å spørre studentene selv om presentasjonen er brukbar. **Se tips hvordan lage powerp**
- Opptak av egne forelesninger øker tilgjengeligheten for studenter med synshemming. Bruk av diktafon er også et godt verktøy
- Bilder kan gjerne brukes i presentasjoner, men for synshemmede er det da viktig at bildet suppleres med beskrivende tekst
- Ved bruk av tavle er det viktig å få til gode kontraster, sørge for god belysning (bruk tavlelys), skrive tydelig og å ha et ryddig oppsett. For at studenten skal henge med er det nyttig at du sier det du skriver på tavla og sier hva du peker på

Studiemateriell

Studenter med synshemming har rett til å få pensumslitteratur i lydformat eller i punktskrift fra Norsk Lyd- og Blindeskriftbibliotek (www.nib.no). Det er viktig for studentene at pensumslister er klare så tidlig som mulig fordi produksjonstiden er ca 2 måneder. NLB produserer ikke materiell under 20 sider.

- Kompendier og øvrig materiale må være av god kvalitet med tanke på skanning for å kunne leses med talesyntese.
- Studentene har stor nytte av studiemateriell i elektronisk eller digitalt format. De kan da bruke hjelpemidler som for eksempel et forstørrelsesprogram, leselist som gir punktskrift eller en talesyntese for å få opplest teksten.
- For at studenten skal kunne bruke materialet må teksten ikke være i et bildeformat, som for eksempel pdf som ikke er tekstbasert.

- Tekstbasert pdf kan brukes men stiller store krav til layout og kvalitet. Det optimale er å konvertere en pdf-fil til doc, RFT eller HTML. [Se tips om hvordan konvertere pdf.fil](#)
- Tekst i papirutgave kan skannes og OCR-behandles (OCR- optical character recognition. Norsk: bokstavgjenkjenning) på de fleste multimaskiner (skriver, skanner og kopimaskin). Multimaskinen er som oftes innstilt med OCR-behandling som standard når man skanner. Ta kontakt med biblioteket eller rådgivningstjenesten ved behov for hjelp.
- Som faglærer er det til stor nytte om du kan være behjelpelig med å finne alternativ tilgjengelig elektronisk litteratur er til stor hjelp.

Eksamen

Synshemmede studenter kan for eksempel ha behov for å få eksamensoppgavene enten i stor skrift, i punktskrift eller i elektronisk format. Utvidet eksamenstid er en god løsning fordi mange vil bruke lengre tid på å lese og skrive enn andre studenter.

Tilretteleggingstjenesten

Forutenom tips og informasjon som står på våre nettsider, vil Universell oppfordre til å ta kontakt med Tilretteleggingstjenesten ved studentens lærested for ytterligere veiledning omkring tilrettelegging for studenter med synshemming.

Redaktør: Universell* v/Kjetil Knarlag NTNU
Tlf.: +47 73 55 06 80, Mobil: +47 977 100 21
Kontakt Universell*: kontakt@universell.no

[Logg inn](#)
CMS : Webdesign : Bennett

